

ET HJERTE FOR MENTORING

Begrebet 'Mentoring' støder man i dag ofte på i forbindelse med erhvervslivet, hvor nyansatte i en virksomhed får tildelt en mentor, som er en anden ansat, der har været i virksomheden i længere tid, og som derfor kan oplære den nyansatte.

Også i kristne sammenhænge dukker dette begreb op mere og mere, og efterspørgslen fra unge mennesker, der søger efter åndelige mentorer bliver større og større, oplever daglig leder af KPI, Carsten Hjorth Pedersen.

Med åndelige mentorer tænkes ældre, modne kristne, som har vandret med Jesus i mange år, og derfor har megen visdom og personlige oplevelser med sig i bagagen.

Relationer på tværs af generationer – uden frygt

Dette essay er inspireret af bogen "Åndelige forældre søges" (Nyli, 2016), som i høj grad har det ærinde at få unge og ældre kristne til at få øjnene op for hinanden og for de berigende relationer, som de vil kunne indgå i. Der er så mange uudnyttede muligheder i den 'alliance' mellem unge og de modne kristne. Jeg har en stor drøm om at se generationer knytte bånd og gøre brug af hinandens styrker.

Der tales i Bibelen om, at menigheden er en krop med mange lemmer, og at alle lemmer er lige vigtige. I det ser jeg netop vigtigheden i, at alle både unge og gamle tør bidrage med, hvad de hver især kan.

Nyli skriver "Mange unge går glip af værdifulde råd om livet og troen, fordi vi fejlagtigt tror, at de unge selv ved bedst, eller at de ældres livsvisdom er forældet" (Nyli, 2016 s.68).

Jeg tror, det er en meget præcis beskrivelse af, hvordan mange både ældre og unge forestiller sig at den modsatte generation tænker. Jeg ser en fare for at frygt kan forhindre disse relationer i at blomstre op: de modne kristnes frygt for, at de unge ikke er interesserede i deres vejledning og hjælp, og de unges frygt for at belemre de mere modne kristne med alle deres spørgsmål. Jeg skal ikke udelukke, at begge generationer kan have oplevet dette på egen krop, men jeg synes, det er trist, hvis det holder os fra at kontakte den anden generation.

Jeg vil gerne med dette essay udfordre til at der gøres op med denne frygt. Tænk på alle de lærerige samtaler, der i stedet kan komme ud af at mødes med et aldersmæssigt og åndeligt mere erfarent menneske.

Jeg har selv oplevet stor glæde ved at blive vejledt af mennesker, som både i alder og åndelighed var mere modne og erfarne end jeg selv. Der er noget trygt i at kunne gå sammen med andre, der allerede har gået på mange af de samme veje og stået over for de samme spørgsmål, som man selv står overfor.

Guds faderhjerter

Mit hjerte for mentoring bunder i min egen oplevelse og erfaring med Guds faderhjerter. Med dette mener jeg denne overbevisning om, at Gud VIL dig og mig mere end noget andet. Han har skabt os til at indgå i en personlig relation med ham – og han ønsker, at vi skal mærke hans faderlige kærlighed til os, så vi kan få styrke til de udfordringer, vi i livet vil stå overfor. Gud er der altid for os, uanset hvor tåbeligt vi har opført os, hvor langt væk vi er fra ham og hvor ligeglade vi til tider kan være med ham. Han elsker os på trods!

Vores biologiske forældre er blot mennesker og vil begå fejl, som kan såre os, hvorimod Gud er den perfekte, kærlige far. Jeg tror, mange børn og unge kommer til at sammenligne Gud med deres biologiske forældre på den måde, at har man fx haft en distanceret biologisk far, så vil man måske

også være af den opfattelse, at vores himmelske far vil være distanceret og ikke altid står til rådighed.

Det er her, jeg ser en stor mulighed i mentoring. At unge kan følges med en åndelig mentor, som kan lede dem tættere til Jesus, og som kan dele ud af egne erfaringer og oplevelser som kristne. Det er vigtigt for mig at sige, at jeg ser åndelige mentorer som redskaber for Gud til at komme nærmere de unge. Som åndelig mentor må man ikke blive så selvstændig og selvsikker, at man 'glemmer' at tage Gud med. Det skal jo ikke primært handle om, hvad du som mentor mener, men om hvad Gud leder dig til at dele med den unge. Derfor er det så vigtigt, at man selv er i et tæt personligt forhold til Jesus, og selv er fyldt så godt op og "synkroniseret" med Helligånden, at det er denne overflod, man kan dele ud af til den unge mentee.

Min egen åndelige vandring

Det er nærliggende at fortælle lidt om min egen åndelige vandring, da jeg som ung også havde mange spørgsmål, som jeg søgte svar på. I kraft af min opvækst i en kristen familie var de kristne værdier bestemt ikke uvante for mig, men jeg oplevede også, hvordan min tro i mange år var båret af mine forældres tro.

Det store vendepunkt var for mig, da jeg tog på DTS (Discipelskabs Trænings Skole) i Canada med den tværkirkelige organisation YWAM (Youth With A Mission) som 22-årig. Ikke blot oplevede jeg her stærkt, at Gud ledte mig til at tage af sted, jeg lærte også Gud at kende som min perfekte himmelske far, som elsker betingelsesløst, og som ønsker at være i tæt relation med mig.

Det var i løbet af DTS, at jeg fik lov at opleve at have åndelige rollemodeller på en måde, jeg ikke havde prøvet før – i form af staben på DTS'en. Aldersmæssigt var de ikke langt fra mig, men åndeligt set havde de meget mere bagage med, hvilket inspirerede mig. Jeg fik lyst til selv at lære Gud bedre at kende, fordi jeg så, hvor dybt forankrede de var i deres forhold med Jesus, hvor stor en viden de havde om Bibelen, og at de lod sig lede så radikalt af Guds Ord på en måde, jeg ikke havde oplevet før.

Jeg havde ugentlige møder med min "one-on-one"/mentor, hvor jeg både kunne dele op- og nedture fra ugens løb, kunne blive bedt for og kunne blive udfordret til at leve mere radikalt efter Guds Ord. Desuden skulle jeg inden hvert møde aflevere min ugentlige "journal", som var en kreativ og visuel måde at bearbejde ugens undervisning og de indtryk den havde gjort på mig personligt. I dag kan jeg stadig få rigtig meget ud af at kigge i den og blive mindet om de åbenbaringer jeg fik fra Gud og alle de ting, jeg lærte i løbet af DTS'en. Jeg fik virkelig øjnene op for vigtigheden i at følges med mennesker, som har trådt ud i tro lidt flere gange end jeg selv har, og som har erfaret, at jo flere gange man gør det, desto mere vokser tilliden til Gud.

Det gjorde så stort indtryk på mig at se og opleve, hvordan de virkelig levede det ud, som de sagde! Der var overensstemmelse mellem, hvad de sagde, og hvad de gjorde! Deres autenticitet inspirerede mig til at stræbe højere – og til at ville kende Gud bedre!

Hvis ikke vi omgiver os med mennesker, som er længere i deres vandring med Gud, oplever vi ikke, hvor godt det er, når tilliden til Gud vokser - og at basale discipliner som bibellæsning, bøn og at lytte til Helligånden alle er med til at bringe os tættere på Gud.

Mentorens rolle

En mentor skal ikke være den, der har alle svarerne – det er vigtigt for mig at fremhæve. Jeg ser mentoren som den, der stiller mange spørgsmål, så den unge selv kan komme frem til svarerne. Det

er en meget velkendt tanke, at man lærer bedst af at gøre noget selv, og ikke få svarerne serveret. Dermed ikke sagt, at mentoren ikke kan bringe egne erfaringer i spil, hvilket jeg finder vigtigt, men så længe fokus er på den unge, og det derfor er med denne i tankerne, at personlige erfaringer deles, er det godt at opmuntre, trøste osv.

Leif Andersen berører i sin bog ”Kroppen og ånden” (Andersen, 2015) en vigtig pointe ang. den aktive lytten, som jeg ser som en vigtig del af mentorens rolle. Han fremhæver det at turde spørge ind og åbne op for de svære snakke. ”Det er ved at hjælpe folk ind i smerten i stedet for at forsøge at snakke den væk, at man for alvor hjælper dem, dvs. hjælper dem med en hjælp, der går hele vejen og ikke bare lindrer lidt i øjeblikket.” (Andersen, 2015 s. 275).

Mentoren skal altså ikke være bange for at røre ved noget af det, der gør ondt, eller måske endda turde udfordre den unge til at se på hans eller hendes adfærd ud fra Guds perspektiv, og dermed også turde snakke om de eventuelle ændringer, som der vil være nødvendige for at komme tættere på Gud. Måske der er vaner, der skal skæres ud af ens liv, når Gud har fået lov at vise, hvad han tænker om dem.

Andersen skriver også om spændingen mellem forkyndelse og terapi, hvilket jeg finder relevant at knytte et par bemærkninger til ift. mentorens rolle. Som jeg ser det, mener jeg hverken, at man skal være teolog eller psykolog for at kunne være mentor. Det vigtigste er, at mentoren er en kristen, som vandrer med Jesus, og som har en interesse for at guide unge kristne i deres vandring med Jesus. Derudover, at mentoren gør det ud fra, hvad han eller hun selv har med i bagagen af både bibelkundskab og personlige oplevelser med at blive opmuntret, trøstet og ledt af Gud.

I den forbindelse vil jeg trække et citat fra Nyli frem. Hun skriver: ”Når livet forkynder mere end ord” (Nyli, 2016 s.17) – og dette, mener jeg, er essentielt for rollen som mentor, at der er overensstemmelse mellem, hvordan man lever livet i praksis, og hvordan man agerer i sin rolle som mentor. Det er altså langt vigtigere, at du lever et autentisk liv med Gud, som rummer alle de op- og nedture, udfordringer og glæder, som der altid vil være – og at du også tør dele ud af de erfaringer, du har gjort dig, frem for, at du er en ekspert i Bibelen.

Min egen oplevelse af dette er, at det, der har gjort størst indtryk på mig, og som har inspireret mig til at komme tættere på Gud, har været at se hvordan en ældre kristen implementerer Gud som en fast del af dagen, søger Gud i bøn i svære situationer, håndterer udfordringer osv.

Det er også vigtigt for mig at understrege, at mentorens rolle aldrig må indebære at bære den unges byrder, sorg osv., men i stedet bære de svære ting til Gud, for at han skal guide, trøste og opmuntre.

Det udtrykker styrke og ikke svaghed, når mentoren tør at stoppe op i samtalen med menteen og foreslå, at de i fællesskab lægger det pågældende emne frem for Gud og giver Helligånden plads til at virke – og til at lede til skriftsteder i Bibelen eller ved at give kundskabsord fra Gud. Så får Gud lov at bære samtalen så ansvaret ikke ligger hos mentoren. Det ville ellers være et åg, der er for tungt at bære.

Tillid og trofasthed ser jeg som nøgleord for en god relation mellem mentor og mentee, og det er derfor vigtigt at den unge ved, at det, han eller hun deler med mentoren forbliver mellem dem, samt at begge parter overholder den aftalte længde af forløbet og møder op til de aftalte samtaler. Desuden vil jeg fremhæve forbøn som en vigtig del af mentorens rolle. Det ser jeg også som bidragende til et trygt og tillidsfuldt forum for den unge, når denne oplever, at mentoren tager sig tid til at bede specifikt for den unge og dennes bedemner igennem hele forløbet.

Hvordan kan et mentorforløb se ud?

Det første, jeg vil fremhæve ift. opstart af et mentorforløb, er at afstemme forventninger. Det er vigtigt, at begge parter fra starten har fået lov at udtrykke deres forventninger for at undgå misforståelser og uklare mål med forløbet. Her vil det også være godt, hvis den unge udtrykker, hvilke interesser og hobbyer han eller hun har, fordi det måske vil kunne implementeres i samtalerne med mentoren – og vil kunne gøre det nemmere at åbne op. Så vær endelig så kreative som I kan. Mange gode snakke har fundet sted over fx strikkesøj, tegning eller gåture.

Dernæst vil det være godt at fastsætte et bestemt tidspunkt, fx en-to timer hver måned, og så få alle datoerne skrevet i kalenderen, så man ikke fra gang til gang skal aftale et tidspunkt, da det ellers kan blive en udfordring at finde tiden til at mødes.

Lige så vigtigt, som det er at ankomme til tiden, er det at slutte til tiden. På den måde respekterer både mentor og mentee hinanden og den tid, de hver især har sat af til formålet. Selvfølgelig kan der være særlige situationer, som gør, at man har behov for at mødes ud over den månedlige samtale, men jeg vil foreslå da at aftale det, frem for blot at forlænge den månedlige samtale.

Det er især set ud fra mentorens perspektiv, at jeg vil understrege vigtigheden i at overholde tiden. For at det ikke skal blive en sur pligt at være mentor, må det være fair, at menteen ikke forsøger at forlænge samtalerne. Hvis der udvikler sig en sådan tendens, er det måske på tide at overveje, om der i stedet er brug for decideret terapi. I den situation er det i orden, at mentoren siger fra, da et sådant ansvar vil være for stort at bære. Dette pointeres også i Nylis bog ”Åndelige forældre søges”: vigtigheden i at sætte klare rammer om forløbet (Nyli 2016, s.119)

De første gange, mentor og mentee mødes, er det en god idé at gå en tur sammen, da det ofte kan være lettere at få snakken i gang, når man bevæger sig. Her vil det som sagt være en god idé at afstemme forventninger, men også at fortælle lidt om sig selv, både mentor og mentee: Hvilken baggrund man kommer fra, både kirke- og familiemæssigt. Jeg har selv erfaring med, at det kan være rart at få lov at dele lidt om, hvad man kommer fra, men også at lytte til den anden. I et mentorforløb vil det dog altid være menteen, der skal være det primære fokus, så det ikke ender med at blive mentoren, der søger hjælp fra menteen.

Nyli har en vigtig pointe ift. mentors og mentees køn. Det kan ikke anbefales, at mentor og mentee er af modsat køn, da der vil være en risiko for at uensartede følelser, fra den eller anden part, kan opstå. Dette vil ikke være gavnligt for en sådan relation, og endda skadeligt for den, da det vil fjerne fokus fra den åndelige vandring, som er forløbets primære mål (Nyli 2016, s.192).

Samtalens struktur

Det kan ofte være rart at have en vis struktur for samtalerne, da man så vil kunne komme omkring de emner, man gerne vil, og den kan bidrage til at blive inden for rammerne. Nedenunder ses et forslag til en konkret struktur for samtalen, inspireret af Jesper Oehlenschlägers bog ”Mentorskab” (Oehlenschläger 2011, s.74).

- A) Siden sidst – stort og småt. Hvad har været dine ”highs” og ”lows” siden sidst?
- B) Refleksion – over dagens emne. Hvad fylder? Dagens emne kunne være en særlig problemstilling den unge står i, et spørgsmål som han eller hun gerne vil finde svar på i Bibelen osv.
- C) Handling – hvordan kan mentee handle som opfølgning på snakken? Hvilke udfordringer skal menteen tage op?

D) Evaluering – hvor er det gået med aftalerne fra sidst?

En udfordrende opfordring

Mit håb er at dette essay kan inspirere de mange modne kristne, der findes i de danske menigheder - til at turde tage initiativ og gå foran i at starte mentoring forløb op, så det kan blive muligt for unge kristne at få del i de mange gode åndelige erfaringer, de modne kristne har med sig.

Ligeledes håber jeg, at de unge kristne må tage udfordringen op og turde henvende sig til den modne generation. Jeg er overbevist om, at det vil være til velsignelse for både mentor og mentee, men også for hele menigheden, da relationer og dialog på tværs af generationerne vil kunne bidrage til en menighed med større følelse af enhed.

Litteraturliste

Andersen, Leif (2015): *Kroppen og Ånden 1- Sjælesorgens basis*, Kolon

Nyli, Torbjørg Oline (2016): *Åndelige forældre søges*, ProRex

Oehlenschläger, Jesper Ertmann (2011): *Mentorskab – at udvikle disciple og ledere*, Mediacellen